EUROOPA KOHTU OTSUS (kolmas koda)

6. oktoober 2009 *

Liidetud kohtuasjades C-501/06 P, C-513/06 P, C-515/06 P ja C-519/06 P,

mille esemeks on Euroopa Kohtu põhikirja artikli 56 alusel esitatud neli apellatsioonkaebust, mis kahes esimesena nimetatud kohtuasjas esitati 11. detsembril 2006 ning kahes järgnevana nimetatud kohtuasjas vastavalt 18. detsembril ja 13. detsembril 2006,

GlaxoSmithKline Services Unlimited, varem Glaxo Wellcome plc, asukoht Brentford (Ühendkuningriik), esindajad: I. Forrester, *QC*, *abogado* S. Martínez Lage, *dikigoros* A. Komninos ja *Rechtsanwalt* A. Schulz,

apellant,

teised menetlusosalised:

* Kohtumenetluse keel: inglise.

Euroopa Ühenduste Komisjon, esindajad: T. Christoforou, F. Castillo de la Torre ja E. Gippini Fournier, kohtudokumentide kättetoimetamise aadress Luxembourgis,

kostja esimeses astmes,

keda toetavad:

Poola Vabariik, esindajad: E. Ośniecka-Tamecka, M. Kapko ja K. Majcher,

menetlusse astuja apellatsioonimenetluses,

European Association of Euro Pharmaceutical Companies (EAEPC), asukoht Brüssel (Belgia), esindajad: *Rechtsanwalt* M. Hartmann-Rüppel ja *Rechtsanwalt* W. Rehmann,

Bundesverband der Arzneimittel-Importeure eV, asukoht Mülheim an der Ruhr (Saksamaa), esindaja: *Rechtsanwalt* W. Rehmann,

Spain Pharma SA, asukoht Madrid (Hispaania),

Asociación de exportadores españoles de productos farmacéuticos (Aseprofar), asukoht Madrid (Hispaania), esindajad: *abogados* M. Araujo Boyd ja J. Buendía Sierra,

menetlusse astujad esimeses astmes (C-501/06 P),

ja

Euroopa Ühenduste Komisjon, esindajad: T. Christoforou, F. Castillo de la Torre ja E. Gippini Fournier, kohtudokumentide kättetoimetamise aadress Luxembourgis,

apellant,

keda toetab:

Poola Vabariik, esindajad: E. Ośniecka-Tamecka, M. Kapko ja K. Majcher,

menetlusse astuja apellatsioonimenetluses,

teised menetlusosalised:

GlaxoSmithKline Services Unlimited, varem Glaxo Wellcome plc, asukoht Brentford (Ühendkuningriik), esindajad: I. Forrester, *QC*, *abogado* S. Martínez Lage, *dikigoros* A. Komninos ja *Rechtsanwalt* A. Schulz,

hageja esimeses astmes,

European Association of Euro Pharmaceutical Companies (EAEPC), asukoht Brüssel (Belgia), esindaja: *Rechtsanwalt* M. Hartmann-Rüppel,

Bundesverband der Arzneimittel-Importeure eV, asukoht Mülheim an der Ruhr (Saksamaa),

Spain Pharma SA, asukoht Madrid (Hispaania),

Asociación de exportadores españoles de productos farmacéuticos (Aseprofar), asukoht Madrid (Hispaania),

menetlusse astujad esimeses astmes (C-513/06 P),

ja

European Association of Euro Pharmaceutical Companies (EAEPC), asukoht Brüssel (Belgia), esindajad: *Rechtsanwalt* M. Hartmann-Rüppel ja *Rechtsanwalt* W. Rehmann,

apellant,

teised menetlusosalised:

GlaxoSmithKline Services Unlimited, varem Glaxo Wellcome plc, asukoht Brentford (Ühendkuningriik), esindaja: I. Forrester, *QC*,

hageja esimeses astmes,

Euroopa Ühenduste Komisjon, esindajad: T. Christoforou, F. Castillo della Torre ja E. Gippini Fournier, kohtudokumentide kättetoimetamise aadress Luxembourgis,

kostja esimeses astmes,

Bundesverband der Arzneimittel-Importeure eV, asukoht Mülheim an der Ruhr (Saksamaa),

Spain Pharma SA, asukoht Madrid (Hispaania),

Asociación de exportadores españoles de productos farmacéuticos (Aseprofar), asukoht Madrid (Hispaania),

menetlusse astujad esimeses astmes (C-515/06 P),

ja

Asociación de exportadores españoles de productos farmacéuticos (Aseprofar), asukoht Madrid (Hispaania), esindajad: *abogado* M. Araujo Boyd ja *abogado* J. Buendía Sierra,

apellant,

teised menetlusosalised:

GlaxoSmithKline Services Unlimited, varem Glaxo Wellcome plc, asukoht Brentford (Ühendkuningriik), esindajad: I. Forrester, *QC*, ja *Rechtsanwalt* A. Schulz,

hageja esimeses astmes,

Euroopa Ühenduste Komisjon, esindajad: T. Christoforou, F. Castillo della Torre ja E. Gippini Fournier, kohtudokumentide kättetoimetamise aadress Luxembourgis,

kostja esimeses astmes,

European Association of Euro Pharmaceutical Companies (EAEPC), asukoht Brüssel (Belgia), esindaja: *Rechtsanwalt* M. Hartmann-Rüppel,

Bundesverband der Arzneimittel-Importeure eV, asukoht Mülheim an der Ruhr (Saksamaa),

Spain Pharma SA, asukoht Madrid (Hispaania),

menetlusse astujad esimeses astmes (C-519/06 P),

EUROOPA KOHUS (kolmas koda),

koosseisus: koja esimees A. Rosas, kohtunikud A. Ó Caoimh, J. Klučka (ettekandja), U. Lõhmus ja A. Arabadjiev,

kohtujurist: V. Trstenjak,
kohtusekretär: ametnik K. Malaček,

arvestades kirjalikus menetluses ja 18. märtsi 2009. aasta kohtuistungil esitatut,

olles 30. juuni 2009. aasta kohtuistungil ära kuulanud kohtujuristi ettepaneku,

on teinud järgmise

otsuse

1 GlaxoSmithKline Services Unlimited (edaspidi „GSK") (C-501/06 P), Euroopa Ühenduste Komisjon (C-513/06 P), European Association of Euro Pharmaceutical Companies (EAEPC) (C-515/06 P) ja Asociación de exportadores españoles de productos farmacéuticos (Aseprofar) (C-519/06 P) paluvad oma apellatsioonkaebustes Euroopa Kohtul tühistada osaliselt Euroopa Ühenduste Esimese Astme Kohtu 27. septembri 2006. aasta otsuse kohtuasjas T-168/01: GlaxoSmithKline Services *vs.* komisjon (EKL 2006, lk II-2969; edaspidi „vaidlustatud kohtuotsus"), millega see kohus tühistas komisjoni 8. mai 2001. aasta otsuse 2001/791/EÜ EÜ asutamislepingu artikli 81 kohaldamise menetluse kohta (juhtumid IV/36.957/F3 – Glaxo Wellcome (teatamine), IV/36.997/F3 – Aseprofar ja Fedifar (kaebus), IV/37.121/F3 – Spain Pharma (kaebus), IV/37.138/F3 – BAI (kaebus) ja IV/37.380/F3 – EAEPC (kaebus)) (EÜT L 302, lk 1; edaspidi „vaidlusalune otsus") artiklid 2–4 ning jättis GSK hagi ülejäänud osas rahuldamata.

2 Komisjon järeldas selles otsuses, et Glaxo Wellcome SA (edaspidi „GW"), GSK-i tütarettevõtja, on rikkunud EÜ artikli 81 lõiget 1, sõlmides Hispaania hulgimüüjatega lepingu, mis sätestab erinevad hinnad siis, kui hulgimüüjad müüvad siseriiklikul territooriumil apteekidele ja haiglatele edasi hüvitamisele kuuluvaid ravimeid, ning

kõrgemad hinnad siis, kui ravimeid eksporditakse mis tahes teise liikmesriiki. Lisaks jättis komisjon rahuldamata seda kokkulepet puudutava eranditaotluse, mis oli esitatud EÜ artikli 81 lõike 3 alusel.

Vaidluse taust

3 Käesoleva vaidluse aluseks olevad asjaolud, mis on esitatud vaidlustatud kohtuotsuse punktides 8–21, võib kokkuvõtlikuna esitada järgmiselt.

4 GSK on Ühendkuningriigi õiguse alusel asutatud äriühing, mille asukoht on Brentford (Ühendkuningriik). Ta kuulub kontserni GlaxoSmithKline, mis on üks peamisi ülemaailmseid farmaatsiatoodete tootjaid. GW, Hispaania õiguse alusel asutatud tütarettevõtja, mille asukoht on Madrid (Hispaania), põhitegevus on ravimite väljatöötamine, tootmine ja müük Hispaanias.

5 GW teavitas komisjoni 6. märtsi 1998. aasta kirjas dokumendist „[GW] ja tema tütarettevõtjate farmaatsiatoodete müügi üldtingimused volitatud hulgimüüjatele" (edaspidi „kokkulepe"), et taotleda sekkumatustõendit või erandit vastavalt nõukogu 6. veebruari 1962. aasta määrusele nr 17 (esimene määrus asutamislepingu artiklite [81] ja [82] rakendamise kohta; EÜT 1962, 13, lk 204; ELT eriväljaanne 08/01, lk 3). GSK edastas komisjonile 28. juuli 1998. aasta kirjas täiendava teate.

6 Kokkulepe puudutab 82 ravimit, mis on mõeldud müügiks Hispaania õiguse alusel asutatud hulgimüüjatele, kellega GW-l on kaubandussuhted väljaspool kõiki turustusvõrke. Need hulgimüüjad võivad ravimeid edasi müüa Hispaanias asuvatele

haiglatele või Hispaanias asuvatele apteekidele, kes tarnivad neid patsientidele retsepti alusel. Hulgimüüjad võivad ravimeid edasi müüa ka liikmesriikidele paralleelkaubanduse kaudu, millega nad hinnaerinevuste tõttu tegelevad. Nende 82 ravimi hulgas on kaheksa ravimit, mis võivad GSK sõnul olla peamised ravimid paralleelkaubanduses, mis toimub põhiliselt Hispaania ja Ühendkuningriigi vahel.

7 Nende 82 ravimi jaoks näeb kokkuleppe artikkel 4 ette kaks erinevat hinda ja sätestab:

„A) Vastavalt 20. detsembri 1990. aasta seaduse nr 25/1990 (ravimiseadus) (*BOE* nr 306, 22.12.1990) artikli 100 lõike 1 esimesele lõigule ja lõikele 2 ei ületa [GW] ja tema tütarettevõtjate farmaatsiatoodete hinnad mitte mingil juhul Hispaania pädevate tervishoiuasutuste kehtestatud kõrgeimat tööstushinda, kui on täidetud nimetatud õigusnormide kohaldamist tingivad kaks tingimust, nimelt:

– nimetatud farmaatsiatooteid rahastatakse Hispaania sotsiaalkindlustusest või Hispaania riiklikest vahenditest;

– ostetavaid farmaatsiatooteid müüakse seejärel riiklikul tasandil, st apteekide ja Hispaanias asuvate haiglate kaudu.

B) Neist kahest tingimusest ühe mittetäitmisel (st kõigil juhtudel, kui Hispaania õigus lubab laboratooriumidel kehtestada vabalt oma farmaatsiatoodete hinnad) kehtestavad [GW] ja tema tütarettevõtjad oma farmaatsiatoodete hinnad vastavalt tegelikule, objektiivsele ja mittediskrimineerivale kriteeriumile ning sõltumatult ostja kindlaksmääratud toote sihtkohast. [GW] ja tema tütarettevõtjad kohaldavad

oma farmaatsiatoodetele hinda, mis pakuti ettevõtjasisese majandusuuringu alusel algselt välja Hispaania tervishoiuasutustele ja mida on elukalliduse tõusu arvestades objektiivselt ajakohastatud vastavalt [seaduse nr 25/1990] artikli 100 lõike 1 esimesele lõigule ja lõikele 2 ning muudele varasematele Hispaania õigusaktidele, mis käsitlevad ravimihindade kehtestamist."

8 GW saatis kokkuleppe projekti 6. märtsi 1998. aasta kirjaga 89-le Hispaania õiguse alusel asutatud hulgimüüjale, kellest 75, st hulgimüüjad, kelle turuosa kokku ületas 90% GW kogumüügist Hispaanias 1998. aastal, kirjutasid sellele seejärel alla. Kokkulepe jõustus 9. märtsil 1998.

9 Aseprofar vaidlustas kõnesoleva kokkuleppe seaduslikkuse Hispaania konkurentsiametis ja Hispaania kohtutes.

10 Lisaks esitasid EAEPC ja Aseprofar komisjonile mitmeid kaebusi, mille kohaselt kokkulepe rikkus EÜ artikli 81 lõiget 1.

11 Komisjon võttis 8. mail 2001 vastu vaidlusaluse otsuse, mis sätestab:

„Artikkel 1

[GW] rikkus asutamislepingu artikli 81 lõiget 1, sõlmides Hispaania hulgimüüjatega lepingu, mis sätestab erinevad hinnad siis, kui hulgimüüjad müüvad siseriiklikul

territooriumil apteekidele ja haiglatele edasi hüvitamisele kuuluvaid ravimeid, ning kõrgemad hinnad siis, kui ravimeid eksporditakse mis tahes teise liikmesriiki.

Artikkel 2

Jätta rahuldamata [GW] poolt EÜ asutamislepingu artikli 81 lõike 3 alusel esitatud eranditaotlus, mis puudutab artiklis 1 nimetatud kokkulepet.

Artikkel 3

[GW] peab artiklis 1 mainitud rikkumise viivitamatult lõpetama, kui ta seda juba teinud ei ole. [GW] hoidub edaspidi rakendamast uuesti mis tahes meetmeid, mis on selle rikkumise sisuks, ja võtmast mis tahes muid samaväärse eseme või mõjuga meetmeid.

Artikkel 4

[GW] teavitab komisjoni kahe kuu jooksul arvates käesoleva otsuse teatavakstegemise päevast meetmetest, mida ta on võtnud otsuse täitmiseks.

[…]”

Menetlus Esimese Astme Kohtus ja vaidlustatud kohtuotsus

12 Vaidlustatud kohtuotsuse punktidest 22–37 nähtub, et GSK-i hagi vaidlusaluse otsuse peale saabus Esimese Astme Kohtu kantseleisse 23. juulil 2001. EAEPC ja Aseprofar esitasid 8. ja 16. novembril 2001 Esimese Astme Kohtusse avaldused menetlusse astumiseks komisjoni nõuete toetuseks vastavalt Euroopa Ühenduste Kohtu põhikirja artikli 40 teisele lõigule ja Esimese Astme Kohtu kodukorra artikli 115 lõikele 1. Esimese Astme Kohtu esimese koja esimees rahuldas menetlusse astumise avaldused 27. novembri 2002. aasta määrusega.

13 Esimese Astme Kohus otsustas vaidlustatud kohtuotsuses:

„1) Tühistada [vaidlusaluse] otsuse […] artiklid 2, 3 ja 4.

2) Jätta hagi ülejäänud osas rahuldamata.

3) [GSK] kannab poole oma kohtukuludest ja poole komisjoni kohtukuludest, sh menetlusse astumistega seotud kulud.

4) Komisjon kannab poole oma kohtukuludest ja poole [GSK] kohtukuludest, sh menetlusse astumistega seotud kulud.

5) […] Aseprofar […] [ja] EAEPC […] kannavad […] ise oma kohtukulud.”

Poolte nõuded ja menetlus Euroopa Kohtus

14 GSK palub apellatsioonkaebuses Euroopa Kohtul:

– tühistada vaidlustatud kohtuotsus osas, milles sellega jäetakse rahuldamata GSK tühistamishagi vaidlusaluse otsuse artikli 1 peale, või võtta muid sobivaid meetmeid, ning

– mõista GSK kohtukulud välja komisjonilt.

15 Komisjon esitab vastuses apellatsioonkaebusele ühtlasi vastuapellatsioonkaebuse. Komisjon palub Euroopa Kohtul:

– jätta GSK-i apellatsioonkaebus tervikuna rahuldamata;

– tühistada vaidlustatud kohtuotsuse resolutsiooni punktid 1 ja 3–5;

– teha lõplik otsus, jättes kohtuasjas T-168/01 esitatud tühistamishagi põhjendamatuse tõttu rahuldamata, ning

– mõista komisjoni kohtukulud esimese astme menetluses ja apellatsioonimenetluses välja GSK-lt.

16 GSK palub vastuapellatsioonkaebusele esitatud vastuses Euroopa Kohtul tunnistada vastuapellatsioonkaebus vastuvõetamatuks või põhjendamatuks või nii vastuvõetamatuks kui põhjendamatuks, ning mõista kohtukulud välja komisjonilt.

17 Komisjon esitab apellatsioonkaebuses nõuded, mis kattuvad kohtuasjas C-501/06 P apellatsioonkaebusele esitatud vastuses ja vastuapellatsioonkaebuses toodud kolme viimase nõudega, nimelt:

– tühistada vaidlustatud kohtuotsuse resolutsiooni punktid 1 ja 3–5;

– teha lõplik otsus, jättes kohtuasjas T-168/01 esitatud tühistamishagi põhjendamatuse tõttu rahuldamata, ning

– mõista komisjoni kohtukulud esimese astme menetluses ja apellatsioonimenetluses välja GSK-lt.

18 EAEPC palub apellatsioonkaebuses Euroopa Kohtul:

– tühistada vaidlustatud kohtuotsus osas, milles Esimese Astme Kohus tühistas vaidlusaluse otsuse, ja

– mõista esimese astme menetluse ja apellatsioonimenetluse kohtukulud välja GSK-lt.

19 Aseprofar palub apellatsioonkaebuses Euroopa Kohtul:

– tühistada vaidlustatud kohtuotsuse resolutsiooni punkt 1;

– teha kohtuasjas T-168/01 lõplik otsus, jättes GSK nõuded tervikuna rahuldamata ning vaidlusalune otsus muutmata;

– tühistada vaidlustatud kohtuotsuse resolutsiooni punktid 3–5, ning

– mõista esimese astme menetluse ja apellatsioonimenetluse kohtukulud välja GSK-lt.

20 Euroopa Kohtu presidendi 17. detsembri 2008. aasta määrusega liideti kohtuasjad C-501/06 P, C-513/06 P, C-515/06 P ja C-519/06 P suulise menetluse ja kohtuotsuse tegemise huvides.

Apellatsioonkaebused

21 Selguse huvides ning arvestades teatavate hagejate esitatud väidete sarnasust, uuritakse mõnesid neist eraldi ja mõnesid koos.

Vastuvõetavus

Aseprofari ja komisjoni – keda toetab Poola Vabariik – poolt nende apellatsioonkaebustes EÜ artikli 81 lõike 1 kohta esitatud väidete vastuvõetavus

– Poolte argumendid

22 GSK väidab, et komisjoni ja Aseprofari apellatsioonkaebused ning Poola Vabariigi menetlusse astuja seisukohad on sisuliselt vastuvõetamatud. Mainitud dokumentide esitajad on vaidlustanud vaidlustatud kohtuotsuse põhjendused, mis puudutavad EÜ artikli 81 lõiget 1, ja mitte resolutiivosa. GSK märgib, et väited, mis on esitatud vaidlustatud kohtuotsuse selle osa põhjenduste osas, mis puudutab EÜ artikli 81 lõiget 1, ei mõjuta kuidagi selle otsuse resolutsiooni punkti 2, milles jäeti muutmata vaidlusaluse otsuse artiklis 1 tuvastatu, et kõnealune kokkulepe rikub EÜ artikli 81 lõiget 1. GSK väidab, et lähtudes apellatsioonkaebuste vastuvõetavust käsitlevast

kohtupraktikast on vastuvõetamatud kõik väited, mis on esitatud Esimese Astme Kohtu poolt seoses EÜ artikli 81 lõikega 1 kasutatud põhjenduste vaidlustamiseks.

– Euroopa Kohtu hinnang

23 Euroopa Kohtu praktikast nähtub, et apellandi põhjendatud huvi eelduseks on, et apellatsioonkaebuse lõpptulemusena võib selle esitajale tekkida mingi kasu (vt 25. jaanuari 2001. aasta määrus kohtuasjas C-111/99 P: Lech-Stahlwerke *vs*. komisjon, EKL 2001, lk I-727, punkt 18, ja 8. aprilli 2008. aasta määrus kohtuasjas C-503/07 P: Saint-Gobain Glass Deutschland *vs*. komisjon, EKL 2008, lk I-2217, punkt 48 ja viidatud kohtupraktika).

24 Käesolevas asjas väidavad komisjon ja Aseprofar, et Esimese Astme Kohus on kokkuleppe konkurentsivastast eesmärki puudutavas hinnangus rikkunud õigusnormi, kuid paluvad Euroopa Kohtul jätta vaidlustatud kohtuotsuse resolutsiooni punkti 2 muutmata, asendades selle punkti põhjendused.

25 Neid asjaolusid arvestades, nagu GSK õigustatult märgib, on selge, et komisjoni ja Aseprofari esitatud väited ei saa neile esiteks kasu tuua ja teiseks ei mõjuta need vaidlustatud kohtuotsuse resolutsiooni punkti 2, milles kinnitati EÜ artikli 81 lõike 1 rikkumist.

26 Järelikult tuleb komisjoni ja Aseprofari apellatsioonkaebused tunnistada vastuvõetamatuks osas, milles need puudutavad vaidlustatud kohtuotsuse põhjendusi, mis käsitlevad EÜ artikli 81 lõike 1 rikkumist.

GSK väide komisjoni vastuapellatsioonkaebuse vastuvõetamatuse kohta

– Poolte argumendid

27 GSK märgib esiteks, et vastuapellatsioonkaebus on vastuvõetamatu, kuna komisjon on juba esitanud vaidlustatud kohtuotsuse peale apellatsioonkaebuse kohtuasjas C-513/06 P. GSK sõnul on apellatsioonkaebuse ja vastuapellatsioonkaebuse näol tegemist alternatiividega, mida ei saa kasutada kumulatiivselt.

28 Teiseks on vastuapellatsioonkaebuse puhul – osas, milles see on identne apellatsioonkaebusega kohtuasjas C-513/06 P – tegemist menetluse kuritarvitamisega ning seega on see vastuvõetamatu. GSK märgib, et kuna mõlemad kaebused puudutavad samade poolte vahelist vaidlust, on esitatud samadel eesmärkidel ning põhinevad samadel väidetel, siis on hilisem akt, st vastuapellatsioonkaebus, vastuvõetamatu.

29 Kolmandaks on vastuapellatsioonkaebus vastuvõetamatu osas, milles sellega vaidlustatakse teatavad vaidlustatud kohtuotsuse osad, milles rahuldati komisjoni nõuded. Vastuvõetamatus on ilmselge, kuna väide, mis puudutab vaidlustatud kohtuotsuse põhjendusi, mis ei mõjuta selle resolutiivosa, ei saa olla tulemuslik ning tuleb seega tagasi lükata.

30 Komisjon väidab, et enamik EÜ artikli 81 lõikega 1 seotud argumentidest puudutavad sama artikli lõikega 3 seotud küsimusi, kuna need puudutavad turu väidetavaid iseärasusi, mida käsitletakse mõlemas nimetatud lõikes. Lisaks väidab komisjon, et neid argumente tuleb mõista argumentidena, mis on esitatud vastuseks GSK apellatsioonkaebuses esitatud argumentidele. Komisjon lisab, et kusagil ei ole sätestatud, et vastuapellatsioonkaebust ei saa pidada vastuvõetavaks, kui iseseisev apellatsioonkaebus on juba esitatud.

– Euroopa Kohtu hinnang

31 Mis puudutab argumenti, et komisjon ei saa kumulatiivselt esitada apellatsioonkaebust ja vastuapellatsioonkaebust, kuna see oleks menetluse kuritarvitamine, siis tuleb meenutada, et esiteks ei nähtu Euroopa Kohtu kodukorra artikli 116 sõnastusest kuidagi, et pool ei võiks sama Esimese Astme Kohtu otsuse peale esitada kumulatiivselt apellatsioonkaebust ja vastuapellatsioonkaebust, sõltumata asjaolust, et selle kohtuotsusega seondub mitmeid kohtuasju ning et need kohtuasjad on liidetud. Teiseks ei ole kohtuasjad C-501/06 P ja C-513/06 P vaatamata nende liitmisele oma sõltumatust kaotanud.

32 Seega ei saa GSK argumendiga nõustuda.

33 Mis puudutab argumenti, mille kohaselt on vastuapellatsioonkaebus vastuvõetamatu põhjusel, et selle esitaja on vaidlustanud vaidlustatud kohtuotsuse teatud osade põhjendused, kuid mitte otsuse resolutsiooni punkti 2, siis tuleb märkida, et nagu apellatsioonkaebuse puhulgi eeldab ka vastuapellatsioonkaebuse esitaja põhjendatud huvi olemasolu seda, et vastuapellatsioonkaebuse lõpptulemusena võib selle esitajale tekkida mingi kasu.

34 Samas, nagu kohtujurist on oma ettepaneku punktis 52 märkinud, on komisjon menetluse käigus kinnitanud, et vastuapellatsioonkaebuses esitatud argumentatsiooni eesmärk oli eelkõige vastata GSK apellatsioonkaebusele. Komisjoni sõnul ei tule neid argumente seega käsitada vastuapellatsioonkaebusena Euroopa Kohtu kodukorra artikli 116 lõike 1 esimeses taandes teisena märgitud võimaluse tähenduses, vaid nõudena, millega palutakse jätta GSK apellatsioonkaebus rahuldamata selle kodukorra artikli 116 lõike 1 esimeses taandes esimesena märgitud võimaluse mõttes.

35 Sellega seoses tuleb meenutada, et Euroopa Kohtu kodukorra artikli 116 lõige 1 näeb ette, et vastuses apellatsioonkaebusele võib nõuda kas apellatsioonkaebuse täielikku või osalist rahuldamata jätmist või Esimese Astme Kohtu otsuse täielikku või osalist tühistamist, või esimeses astmes esitatud nõuete täielikku või osalist rahuldamist, esitamata uusi nõudeid.

36 Selle sätte sõnastusest ei nähtu mingil moel, et Aseprofaril, EAEPC-il või komisjonil puuduks õigus esitada GSK poolt apellatsioonkaebuses toodud konkreetsetele väidetele vastuväiteid, et selgitada, miks on Esimese Astme Kohus EÜ artikli 81 lõike 1 tõlgendamisel ja kohaldamisel eksinud, ning näidata, kuidas oleks seda sätet tulnud tõlgendada.

37 Järelikult saavad komisjon, Aseprofar ja EAEPC vastuses GSK apellatsioonkaebusele kohtuasjas C-501/06 P nõuda GSK poolt vaidlustatud kohtuotsuse resolutsiooni punkti 2 peale esitatud apellatsioonkaebuse rahuldamata jätmist.

38 Vastupidi GSK väidetule ei sea seda järeldust kahtluse alla asjaolu, et komisjon esitas need vastuväited apellatsioonkaebuse vastuse osas „Vastuapellatsioonkaebus". Vaieldamatu on see, et lähtuda ei tule ainult sellest, millist formaalset nimetust kannab dokumendi see osa, kus komisjon oma argumendid esitas, ilma et arvestataks selle sisu. Antud juhul on sõltumata kasutatud sõnastusest ilmselge, et „Vastuapellatsioonkaebuse" osa vastusest apellatsioonkaebusele kujutab endast nõuet jätta apellatsioonkaebus rahuldamata.

39 Eeltoodud kaalutlusi arvestades tuleb tagasi lükata GSK väide, et vastuapellatsioonkaebus on vastuvõetamatu.

GSK väide seoses EÜ artikli 81 lõikega 1

40 Tuleb meenutada, et Esimese Astme Kohus on vaidlustatud kohtuotsuse punktides 114–147 hinnanud, kas nõustuda komisjoni põhilise järeldusega, et kokkuleppe artiklit 4 tuleb pidada EÜ artikli 81 lõike 1 alusel keelatuks, kuna selle eesmärk on paralleelkaubanduse piiramine.

41 Vaidlustatud kohtuotsuse punktides 114–116 on Esimese Astme Kohus tuvastanud, et kokkuleppe eesmärk oli kehtestada erinevate hindade süsteem, mille eesmärk oli piirata paralleelkaubandust, ning et põhimõtteliselt tuleb seda pidada konkurentsi piirava eesmärgiga kokkuleppeks.

42 Sellegipoolest on Esimese Astme Kohus vaidlustatud kohtuotsuse punktides 117–119 märkinud, et kui arvestada õiguslikku ja majanduslikku konteksti, ei ole paralleelkaubanduse piiramise eesmärk iseenesest piisav, et eeldada, et kokkulepe on konkurentsivastane. Vastupidi, Esimese Astme Kohus leidis, et EÜ artikli 81 lõike 1 kohaldatavus käesolevas asjas ei saa sõltuda üksnes sellest, et kõnealuse kokkuleppega üritatakse piirata ravimite paralleelkaubandust või eraldada ühisturgu – asjaolud, mille põhjal saab järeldada, et kokkulepe mõjutab liikmesriikidevahelist kaubandust –, vaid see eeldab lisaks analüüsi, millega tehakse kindlaks, kas lepingu eesmärk või tagajärg on konkurentsi takistamine, piiramine või kahjustamine lõpptarbija kahjuks.

43 Esimese Astme Kohus on vaidlustatud kohtuotsuse punktis 121 täpsustanud, et kuigi tuleb nõustuda, et paralleelkaubandust kaitstakse, ei ole see kaitse absoluutne, vaid nagu Euroopa Kohus on märkinud, kohaldub see niivõrd, kui see soodustab kaubanduse arengut ja tugevdab konkurentsi, st selle teise aspekti osas, kuivõrd lõpptarbijad saavad tõhusa konkurentsi tõttu varustatuse või hindadega seotud kasu. Esimese Astme Kohus järeldas, et kuigi on selge, et kokkulepet, mille eesmärk on piirata paralleelkaubandust, tuleb põhimõtteliselt pidada konkurentsi piirava eesmärgiga kokkuleppeks, on see nii juhul, kui saab oletada, et see kasu võetakse tarbijatelt kokkuleppega ära.

44 Esimese Astme Kohus on vaidlustatud kohtuotsuse punktis 122 märkinud, et kui arvestada õiguslikku ja majanduslikku konteksti, milles GSK sõlmitud kokkulepet kohaldatakse, ei saa oletada, et nendega võetakse ravimite lõpptarbijatelt selline kasu. Esimese Astme Kohus leidis, et Hispaania ettevõtjatest vahendajad võivad jätta paralleelkaubandusest hinna alusel saadava kasu endale, mistõttu see kasu ei kandu üle lõpptarbijatele.

45 Vaidlustatud kohtuotsuse punktis 133 heidab Esimese Astme Kohus komisjonile ette seda, et komisjon ei ole analüüsinud valdkonna spetsiifilisi ja olulisi tunnuseid, mis on seotud sellega, et kõnealuste toodete hinnad, mida kontrollivad liikmesriigid, kes määravad need otseselt või kaudselt kindlaks sobivaks peetaval tasemel, paigutuvad Euroopa ühenduses struktuuriliselt erinevatele tasemetele ja erinevalt muude tarbekaupade hindadest jäävad need hinnad igal juhul märkimisväärses ulatuses väljapoole vaba pakkumist ja nõudlust. Kohus järeldab vaidlustatud kohtuotsuse punktis 134, et see olukord ei luba oletada, et paralleelkaubandus mõjutab siseriiklikust ravikindlustussüsteemist hüvitatavate ravimite eest lõpptarbijatelt võetavaid hindu ja annab neile tarbijatele seetõttu märkimisväärse eelise, mis on analoogiline sellega, mille nad saaksid siis, kui need hinnad määrataks pakkumise ja nõudluse alusel.

46 Selle analüüsi põhjal on Esimese Astme Kohus vaidlustatud kohtuotsuse punktis 147 lõpuks järeldanud, et nõustuda ei saa komisjoni põhilise järeldusega, et kokkuleppe artiklit 4 tuleb pidada EÜ artikli 81 lõikega 1 keelatuks, kuna selle eesmärk on paralleelkaubanduse piiramine. Kuna kõnealuste ravimite hinnad on jäetud suures ulatuses väljapoole vaba pakkumist ja nõudlust, sest ametiasutused määravad need kohaldatavate õigusnormide tõttu kindlaks või kontrollivad neid, ei saa nõustuda põhimõttega, et paralleelkaubandusele oleks iseloomulik nende hindade alandamine ja seega lõpptarbija heaolu suurendamine. Selles kontekstis läbi viidud kokkuleppe artikli 4 sõnastuse analüüs ei anna seega põhjust eeldada, et see artikkel, millega üritatakse piirata paralleelkaubandust, kaldub seega vähendama lõpptarbijate heaolu. Selles valdavalt uues olukorras ei saa seega üksnes kokkuleppe tingimustest, mõistetuna sellesama kokkuleppe kontekstis, järeldada, et see piirab konkurentsi, ning kindlasti tuleb arvestada ka selle kokkuleppe mõjusid, kas või ainult asjaolude kontrollimiseks, mida reguleeriv asutus võis sellest tõlgendusest järeldada.

Poolte argumendid

47 GSK palub apellatsioonkaebuses tühistada vaidlustatud kohtuotsuse resolutsiooni punkt 2, millega jäeti rahuldamata hagi, mille ta oli esitanud vaidlusaluse otsuse artikli 1 tühistamiseks. GSK väidab, et Esimese Astme Kohus on tõlgendanud EÜ artikli 81 lõiget 1 vääralt, kui ta asus seisukohale, et kokkuleppel on konkurentsivastane mõju.

48 Samas on Esimese Astme Kohus GSK sõnul õigustatult asunud seisukohale, et analüüs, mille komisjon viis läbi kokkuleppe piirava mõju kohta, lähtudes EÜ artikli 81 lõikest 1, ei võtnud arvesse tegelikku õiguslikku ja majanduslikku konteksti. GSK väidab, et Esimese Astme Kohus oleks pidanud kokkuleppe mõju analüüsi uurimisel seda puudust märkama.

49 GSK leiab, et Esimese Astme Kohus oleks pidanud järeldama, et kokkuleppe mõju ei saanud olla selline, et see piiraks konkurentsi viisil, mis vähendab tarbijate heaolu.

50 Komisjon, Aseprofar ja EAEPC vaidlustavad GSK apellatsioonkaebusele antud vastustes kõik GSK-i argumendid. Nende seisukoht on, et Esimese Astme Kohus on vaidlustatud kohtuotsuses õigesti järeldanud, et tegemist on EÜ artikli 81 lõike 1 rikkumisega.

51 Kuigi komisjon, Aseprofar ja EAEPC paluvad lükata tagasi GSK väite EÜ artikli 81 lõike 1 kohta, on nad sellegipoolest seisukohal, et Esimese Astme Kohus on kokkuleppe konkurentsivastase eesmärgi hindamisel rikkunud mitmeid õigusnorme. Nad väidavad, et kui Esimese Astme Kohus oleks analüüsinud õiguslikku ja majanduslikku konteksti vastavalt Euroopa Kohtu praktikast tulenevatele põhimõtetele, oleks ta selle tulemusena järeldanud, et kokkuleppel on konkurentsivastane eesmärk. Kuna

vaidlustatud kohtuotsuse resolutsiooni punkt 2 on nende sõnul siiski põhjendatud, paluvad nad Euroopa Kohtul asjassepuutuvad põhjendused asendada.

52 Komisjon väidab vastuses GSK apellatsioonkaebusele eelkõige, et Esimese Astme Kohus on tõlgendanud ja kohaldanud vääralt EÜ artikli 81 lõikes 1 kasutatud mõistet „eesmärk".

53 Komisjoni sõnul on Euroopa Kohus ja Esimese Astme Kohus esiteks alati olnud seisukohal, et Euroopa Ühenduses paralleelkaubandust piiravate kokkulepete eesmärk on konkurentsi piiramine. Teiseks ei toonud Esimese Astme Kohus vaidlustatud kohtuotsuses mitte üksnes esile piiravat õigusnormi, mis kaitseb paralleelkaubandust, vaid kohaldas seda vääralt ja ebatäielikult, esitamata piisavaid põhjendusi. Komisjon märgib, et Esimese Astme Kohus on vaidlustatud kohtuotsuse punktides 117-122 nentinud, et liikmesriikidevahelist paralleelkaubandust tuleb kaitsta üksnes „niivõrd, kui see soodustab kaubanduse arengut ja tugevdab konkurentsi". Komisjon heidab Esimese Astme Kohtule ette, et see ei ole esitatud põhjendustes arvestanud kaubanduse arengut, tõlgendanud konkurentsi tugevnemist kui nõuet, et paralleelkaubandus annaks lõpptarbijatele tõhusa konkurentsi tõttu varustatuse või hindadega seotud kasu, ega uurinud, millist kasu toob paralleelkaubandus varustatuse aspektist.

Euroopa Kohtu hinnang

54 Kuna komisjon, Aseprofar ja EAEPC väidavad, et Esimese Astme Kohus on rikkunud õigusnormi hinnangus kokkuleppe konkurentsivastase eesmärgi kohta ja paluvad Euroopa Kohtul jätta vaidlustatud kohtuotsuse resolutsiooni punkt 2 muutmata, kuid kasutada muid põhjendusi, siis tuleb nende argumente uurida enne GSK poolt apellatsioonkaebuse põhjendamiseks esitatud argumente.

55 Esiteks tuleb meelde tuletada, et kokkuleppe konkurentsivastane eesmärk või tagajärg ei ole mitte kumulatiivsed, vaid alternatiivsed tingimused selle hindamiseks, kas kokkulepe kuulub EÜ artikli 81 lõikes 1 sätestatud keelu kohaldamisalasse. Vastavalt väljakujunenud kohtupraktikale alates 30. juuni 1966. aasta otsusest kohtuasjas 56/65: LTM (EKL 1966, lk 337) on selle tingimuse alternatiivse olemuse tõttu – mida märgib sidesõna „või" – vaja esiteks uurida kokkuleppe enda eesmärki, arvestades selle rakendamise majanduslikku konteksti. Kui kokkuleppe sisu analüüsist ei ilmne siiski konkurentsi kahjustamine piisavas ulatuses, tuleb seejärel uurida selle tagajärgi ning selle keelatuks tunnistamiseks peavad esinema kõik asjaolud, mis tõendavad, et konkurentsi tegelikult tuntavalt takistati, piirati või kahjustati. Samuti nähtub kohtupraktikast, et kokkuleppe tagajärgi ei ole vaja uurida, kui on tuvastatud selle tegevuse konkurentsivastane eesmärk (vt selle kohta 4. juuni 2009. aasta otsus kohtuasjas C-8/08: T-Mobile Netherlands jt, EKL 2009, lk I-4529, punktid 28 ja 30).

56 Teiseks, kokkuleppe konkurentsivastase eesmärgiga seotud argumentide uurimine enne selle konkurentsivastast mõju puudutavate argumentide uurimist on iseäranis põhjendatud seetõttu, et juhul kui peaks tuvastatama komisjoni, Aseprofari ja EAEPC osutatud õigusnormi rikkumine, tuleb GSK apellatsioonkaebus, mis käsitleb kokkuleppe konkurentsivastast mõju puudutavaid vaidlustatud kohtuotsuse põhjendusi, jätta rahuldamata.

57 Järelikult tuleb kontrollida, kas Esimese Astme Kohtu hinnang kokkuleppe konkurentsivastase eesmärgi kohta – nagu mainitud käesoleva kohtuotsuse punktides 41–46 – on kooskõlas selle valdkonna kohtupraktikast tulenevate põhimõtetega.

58 Sellega seoses tuleb rõhutada, et väljakujunenud kohtupraktika kohaselt tuleb kokkuleppe konkurentsivastasuse hindamisel lähtuda eelkõige kokkuleppe sisust, eesmärkidest, mida sellega soovitakse saavutada, ning selle majanduslikust ja õiguslikust kontekstist (vt selle kohta 8. novembri 1983. aasta otsus liidetud kohtuasjades 96/82–102/82, 104/82, 105/82, 108/82 ja 110/82: IAZ International Belgium jt *vs*. komisjon, EKL 1982, lk 3369, punkt 25, ja 20. novembri 2008. aasta otsus kohtuasjas C-209/07: Beef Industry Development Society ja Barry Brothers, EKL 2008, lk I-8637, punktid 16 ja 21). Lisaks, kuigi poolte tahtlus ei kujuta endast kokkuleppe konkurentsi piirava olemuse kindlakstegemiseks vajalikku tunnust, ei takista miski

komisjonil või ühenduse kohtutel seda tahtlust arvesse võtmast (vt selle kohta eespool viidatud kohtuotsus IAZ International Belgium jt *vs.* komisjon, punktid 23–25).

59 Paralleelkaubanduse valdkonnas on Euroopa Kohtul olnud juba varem võimalus väljendada seisukohta, et põhimõtteliselt on niisugust kaubandust piirava eesmärgiga kokkulepete eesmärk takistada konkurentsi (vt selle kohta 1. veebruari 1978. aasta otsus kohtuasjas 19/77: Miller International Schallplaten *vs.* komisjon, EKL 1978, lk 131, punktid 7 ja 18, ning Euroopa Kohtu 12. juuli 1979. aasta otsus liidetud kohtuasjades 32/78, 36/78–82/78: BMW Belgia *vs.* komisjon, EKL 1979, lk 2435, punktid 20–28 ja 31).

60 Nagu kohtujurist on oma ettepaneku punktis 155 märkinud, kuulub farmaatsiasektoris kohaldamisele põhimõte, et paralleelkaubandust piirav kokkulepe kujutab endast „eesmärgilt konkurentsi piiravat kokkulepet".

61 Euroopa Kohus on selles küsimuses pealegi väljendanud seisukohta, et EÜ artikli 81 kohaldamise ja farmaatsiasektoriga seotud kohtuasja puhul võib tootja ja edasimüüja vaheline kokkulepe, millega püütakse taastada liikmesriikidevahelise kaubanduse siseriiklikke vaheseinu, nurjata asutamislepingu eesmärgi, milleks on siseriiklike turgude integratsioon ühisturu loomise abil. Euroopa Kohus on paljudel juhtudel kvalifitseerinud lepingud, mille eesmärk oli siseriiklike turgude eraldamine riigipiiride alusel või mis muutsid siseriiklike turgude läbipõimumise raskemaks – eelkõige need lepingud, mille eesmärk oli keelata või piirata paralleeleksporti –, kui lepingud, mille eesmärk on konkurentsi piiramine nimetatud asutamislepingu artikli tähenduses (16. septembri 2008. aasta otsus liidetud kohtuasjades C-468/06–C-478/06: Sot. Lélos kai Sia jt, EKL 2008, lk I-7139, punkt 65, ja viidatud kohtupraktika).

62 Ei EÜ artikli 81 lõike 1 sõnastus ega ka kohtupraktika ei toeta Esimese Astme Kohtu seisukohta, et kuigi on selge, et kokkulepet, mille eesmärk on piirata paralleelkaubandust, tuleb põhimõtteliselt pidada konkurentsi piirava eesmärgiga kokkuleppeks, on see nii vaid juhul, kui saab oletada, et lõpptarbijatelt võetakse kokkuleppega ära tõhusa konkurentsi tõttu varustatuse või hindadega seotud kasu.

63 Esiteks ei nähtu sellest sättest kuidagi, et ainult kokkulepped, mis võtavad tarbijatelt ära teatud kasu, võivad olla konkurentsivastase eesmärgiga. Teiseks on oluline rõhutada, et Euroopa Kohus on väljendanud seisukohta, et sarnaselt muude asutamislepingus sätestatud konkurentsieeskirjadega on EÜ artikli 81 eesmärk kaitsta peale konkurentide või tarbijate huvide ka turustruktuuri ning sellest tulenevalt konkurentsi kui sellist. Seega ei saa kokkuleppe konkurentsivastase eesmärgi tuvastamise tingimuseks olla see, et lõpptarbijatelt oleks ära võetud tõhusast konkurentsist tulenev varustatuse või hindadega seotud kasu (vt analoogselt eespool viidatud kohtuotsus T-Mobile Netherlands jt, punktid 38 ja 39).

64 Siit järeldub, et Esimese Astme Kohus on rikkunud õigusnormi, järeldades, et konkurentsivastase eesmärgi olemasolu sõltub sellest, kas on tõendatud, et kokkulepe toob lõpptarbijatele kahju, ja jättes tegemata järelduse selle kohta, kas asjassepuutuv kokkulepe on konkurentsivastase eesmärgiga.

65 Tuleb siiski meenutada, et kui Esimese Astme Kohtu otsuse põhjendustest ilmneb ühenduse õiguse rikkumine, kuid otsuse resolutsioon on muude õiguslike kaalutlustega põhjendatud, siis ei ole see rikkumine laadilt selline, mis tooks kaasa selle otsuse tühistamise (vt eelkõige 9. juuni 1992. aasta otsus kohtuasjas C-30/91 P: Lestelle *vs.* komisjon, EKL 1992, lk I-3755, punkt 28, ja 12. novembri 1996. aasta otsus kohtuasjas C-294/95 P: Ojha *vs.* komisjon, EKL 1996, lk I-5863, punkt 52).

66 Käesoleval juhul on tegemist niisuguse juhtumiga. Tuleb nimelt märkida, et Esimese Astme Kohus kinnitas vaidlustatud kohtuotsuse resolutsiooni punktis 2 vaidlusaluse otsuse artiklit 1, milles komisjon tuvastas, et kokkulepe rikub EÜ artikli 81 lõiget 1. Seega ei tule vaidlustatud kohtuotsuse resolutsiooni punkti 2 tühistada.

67 Arvestades eeltoodud kaalutlusi tervikuna, tuleb GSK apellatsioonkaebus jätta põhjendamatuse tõttu rahuldamata osas, milles sellega on soovitud näidata, et kokkulepe oli EÜ artikli 81 lõikega 1 kooskõlas.

Komisjoni, EAEPC, Aseprofari ja Poola Vabariigi väited EÜ artikli 81 lõike 3 kohta

68 Komisjon esitab nii apellatsioonkaebuses kui vastuses apellatsioonkaebusele mitmeid EÜ artikli 81 lõikega 3 seotud väiteid. Osad neist väidetest ja osad nende alapunktid on analoogsed väidetega, mida EAEPC ja/või Aseprofar on esitanud oma apellatsioonkaebustes ning Poola Vabariik menetlusse astuja seisukohtades. Lisaks on komisjon ja EAEPC esitanud seonduvalt EÜ artikli 81 lõikega 3 väiteid, mida teised ei ole esitanud.

Komisjoni väide, mille kohaselt on moonutatud kokkuleppe õiguslikku ja majanduslikku konteksti

69 Komisjon viitab argumentidele, mida ta esitas seoses EÜ artikli 81 lõikega 1, milles ta kritiseeris vaidlustatud kohtuotsuse punkte, mis käsitlevad Esimese Astme Kohtu poolt arvesse võetud õiguslikku ja majanduslikku konteksti, st vaidlustatud kohtuotsuse punkte 122 ja 124–137. Ta väidab, et sama artikli lõiget 3 on kohaldatud vääralt, kuna aluseks võeti ebaõiged andmed farmaatsiatoodete sektori eripära kohta.

70 Ta lisab, et Esimese Astme Kohus on vaidlustatud kohtuotsuse punktis 104 otsustanud, et erinevate siseriiklike eeskirjade kooseksisteerimine ravimisektoris võib kahjustada konkurentsi. Selles punktis mainitakse seda vaid kui võimalust, mis on realiseerunud sama kohtuotsuse punkti 276 kohaselt, kus Esimese Astme Kohus on järeldanud, et siseriiklike eeskirjade olemasolu kahjustab konkurentsi.

71 GSK märgib, et ta vastas sellele küsimusele EÜ artikli 81 lõiget 1 puudutava väite analüüsi käigus.

72 Esmalt tuleb märkida, et Esimese Astme Kohus viitab vaidlustatud kohtuotsuse punktis 122 olukorrale, kus paralleelkaubandusest hinna alusel saadav kasu ei kandu üle lõpptarbijatele, tuginedes oletusele, mitte tegelikule olukorrale, mistõttu seda ei saa mõista käsitletavates kohtuasjades arvestatud õigusliku ja majandusliku konteksti moonutamisena.

73 Ka ei nähtu vaidlustatud kohtuotsuse punktidest 124–137, mis seda konteksti käsitlevad, et Esimese Astme Kohus oleks seda moonutanud. Esimese Astme Kohus toob nendes punktides välja kõnealuse konteksti peamised tunnused, mis pealegi on üle võetud vaidlusalusest otsusest.

74 Lõpuks on Esimese Astme Kohus vaidlustatud kohtuotsuse punktis 104 märkinud, et erinevate siseriiklike sätete kooseksisteerimine võib kahjustada konkurentsi, pärast seda kui ta oli uurinud, kas niisugune kooseksisteerimine välistab EÜ artikli 81 lõike 1 kohaldatavuse. Esimese Astme Kohus on sama kohtuotsuse punktis 105 märkinud, et nimetatud säte ei ole kohaldatav üksnes siis, kui valdkonnas, milles kokkulepe sõlmitakse, kohaldatakse õigusnorme, mis välistavad võimaluse konkurentsiks, mida selle kokkuleppega võidaks takistada, kahjustada või piirata.

75 Esimese Astme Kohus ei olnud põhjenduste selles etapis kohustatud tuvastama, kas kõnealused eeskirjad kahjustasid tegelikult konkurentsi või mitte, vastupidi sellele, mida ta hiljem märkis vaidlustatud kohtuotsuse punktis 276. Seega ei ole põhjendustes selles suhtes vastuolu.

76 Seega tuleb komisjoni väide põhjendamatuse tõttu tagasi lükata.

Komisjoni, EAEPC, Aseprofari ja Poola Vabariigi väited, mille kohaselt on vääralt kohaldatud tõendamiskoormise jaotust, vajalikku tõendatuse määra ning mõistet „tehnilise progressi edendamine”

77 Komisjoni väide, mille kohaselt on vääralt kohaldatud tõendamiskoormise jaotust, vajalikku tõendatuse määra ning mõistet „tehnilise progressi edendamine”, jaguneb viieks osaks, millest osad on sisult analoogsed EAEPC, Aseprofari ja Poola Vabariigi väidetega.

– Komisjoni väite esimene osa

78 Komisjon väidab, et Esimese Astme Kohus on kohaldanud vääralt kohtupraktikat, mis käsitleb tõendamiskoormise jaotust ja nõutavat tõendatuse määra EÜ artikli 81 lõikega 3 seonduvates küsimustes. Komisjon kritiseerib vaidlustatud kohtuotsuse punkti 242 ning samuti selle otsuse punkte 269 ja 303, kus viidatakse koondumiste kontrollimisel kohaldatavale kohtupraktikale, kriteeriumitele ja põhimõtetele. Tegelikult puudub koondumise konkurentsivastase mõju ja EÜ artikli 81 lõike 3 kohaldatavuse uurimises igasugune analoogia.

79 Vastupidi koondumisi puudutavatele kohtuasjadele, kus teatanud pooltel ei ole komisjoni sõnul erilist tõendamiskohustust, nähtub väljakujunenud kohtupraktikast, et nimetatud sätte kontekstis peavad huvitatud ettevõtjad esitama komisjonile tõendid, mis kinnitavad, et kokkuleppe puhul on selle sättega kehtestatud tingimused täidetud. Komisjon viitab väidetu toetuseks 13. juuli 1966. aasta otsusele liidetud kohtuasjades 56/64 ja 58/64: Consten ja Grundig *vs.* komisjon (EKL 1966, lk 429), ja 17. septembri 1985. aasta otsusele liidetud kohtuasjades 25/84 ja 26/84: Ford-Werke ja Ford of Europe *vs.* komisjon (EKL 1985, lk 2725).

80 GSK tugineb vastuses 7. jaanuari 2004. aasta otsusele liidetud kohtuasjades C-204/00 P, C-205/00 P, C-211/00 P, C-213/00 P, C-217/00 P ja C-219/00 P: Aalborg Portland jt *vs.* komisjon (EKL 2004, lk I-123, punkt 79) ning 28. septembri 2006. aasta määrusele kohtuasjas C-552/03 P: Unilever Bestfoods *vs.* komisjon (EKL 2006, lk I-9091, punkt 102), et tõendada, et Esimese Astme Kohus ei ole rikkunud tõendamiskoormise suhtes kohaldatavaid norme. GSK väitel on Esimese Astme Kohus ainult kahel juhul viidanud koondumiste suhtes kohaldatavale normidele, esiteks peamiselt eesmärgiga kirjeldada Esimese Astme Kohtu poolt komisjoni poolt EÜ artikli 81 lõike 3 alusel läbi viidud analüüsi üle teostatavat kontrolli, ning teiseks – teise võimalusena – selleks, et näidata, et kui ettevõtja on esitanud tõendid, peab komisjon koostama analüüsi tuleviku kohta.

81 Esimese Astme Kohus järeldas ainult seda, et komisjon ei võtnud tõsiselt GSK argumente, kuigi oleks pidanud seda tegema. GSK rõhutab, et Esimese Astme Kohus viitas ka 28. veebruari 2002. aasta otsusele kohtuasjas T-86/95: Compagnie générale maritime jt *vs.* komisjon (EKL 2002, lk II-1011) ja 23. oktoobri 2003. aasta otsusele kohtuasjas T-65/98: Van den Bergh Foods *vs.* komisjon (EKL 2003, lk II-4653), milles on käsitletud EÜ artikli 81 lõiget 3. Kui ettevõtja on tõendanud, et selle sätte tingimused on mõistlikult võttes kohaldatavad, ning on esitanud asjassepuutuvad, usutavad ja tõepärased argumendid, on komisjonil kohustus need argumendid ümber lükata.

82 Tuleb märkida, et ühelt poolt on Esimese Astme Kohus vaidlustatud kohtuotsuse punktides 233–236 meenutanud kohtupraktikat, põhimõtteid ja kriteeriume, mis puudutavad tõendamiskohustust ja vajalikku tõendatuse määra EÜ artikli 81 lõikes 3 ette nähtud erandi kohaldamise taotluste korral. Ta on õigesti rõhutanud, et sellele sättele tuginev isik peab veenvate argumentide ja tõenditega tõendama, et erandi kohaldamiseks nõutavad tingimused on täidetud (vt selle kohta 11. juuli 1985. aasta otsus kohtuasjas 42/84: Remia jt *vs.* komisjon, EKL 1985, lk 2545, punkt 45).

83 Seega on tõendamiskohustus ettevõtjal, kes taotleb EÜ artikli 81 lõikes 3 ette nähtud erandi kohaldamist. Sellegipoolest võivad nimetatud ettevõtja esitatud faktilised

asjaolud kohustada teist poolt esitama selgituse või õigustuse, ilma milleta võib järeldada, et tõendamiskohustus on täidetud (vt selle kohta eespool viidatud kohtuotsus Aalborg Portland jt *vs.* komisjon, punkt 279).

84 Teiselt poolt on Esimese Astme Kohus vaidlustatud kohtuotsuse punktides 240, 241, 243 ja 244 meenutanud põhimõtteid ja kriteeriume, mis puudutavad kontrolli, mida ta teostab komisjoni otsuse üle, mis on tehtud vastuseks taotlusele kohaldada EÜ artikli 81 lõikes 3 ette nähtud erandit. Kohus on õigesti märkinud, et kui talle on esitatud niisuguse otsuse tühistamise nõue, teostab ta selle otsuse sisu üle piiratud kontrolli.

85 Selline väide on täielikult kooskõlas põhimõttega, mille kohaselt ühenduse kohtute poolt komisjoni antud keeruliste majanduslike hinnangute üle teostatav kontroll piirdub sellega, et kohus kontrollib, kas on järgitud menetlusnorme ja põhjendamisreegleid, kas asjaolud on sisuliselt täpselt kindlaks tehtud, et tehtud ei ole ühtki ilmset hindamisviga ning et tegemist ei ole võimu kuritarvitamisega (vt eespool viidatud kohtuotsus Aalborg Portland jt *vs.* komisjon, punkt 279).

86 Esimese Astme Kohus on lisanud, et otsuse seaduslikkuse kontrollimisel ei kuulu tema pädevusse otsuse autori majandushinnangu asendamine iseenda omaga.

87 Neist Esimese Astme Kohtu poolt mainitud asjaoludest ei nähtu õigusnormi rikkumist ning need ei võimalda järeldada, et vaidlustatud kohtuotsuse punktis 242 esitatud viited kohtupraktikale, mis puudutab koondumisi, ja sama kohtuotsuse punktide 269 ja 303 sõnastus annaksid alust järeldada, et EÜ artikli 81 lõike 3 kohaldamisel tuleks muuta tõendamiskoormise jaotust ning nõutavat tõendatuse määra.

88 Seega tuleb komisjoni selle väite esimene osa tagasi lükata.

– Komisjoni väite teine osa

89 Komisjon kritiseerib vaidlustatud kohtuotsuse punkte 249 ja 252 ning väidab, et Esimese Astme Kohus on rikkunud õigusnormi, kui ta järeldas, et on piisav, kui ettevõtja, kes taotleb EÜ artikli 81 lõikes 3 ette nähtud erandi kohaldamist, tõendab, et efektiivsuskasu tekkimine on tõenäoline.

90 Tegelikult on see kriteerium Euroopa Kohtu praktikat arvestades väär. Komisjon viitab eeskätt eespool viidatud Euroopa Kohtu otsustele Consten ja Grundig *vs.* komisjon ning Esimese Astme Kohtu otsustele Compagnie générale maritime jt *vs.* komisjon ning van den Bergh Foods *vs.* komisjon, et näidata, et teataja peab tõendama, et konkurentsipiirangust tuleneb tuntav objektiivne kasu.

91 GSK väidab vastuseks, et kohtuasjad, millele komisjon viitab, puudutavad kartellikokkuleppeid ja paralleelkaubandust muudes sektorites kui farmaatsiasektor, kus kõnealused meetmed ei olnud tekitanud selget efektiivsuskasu ja kus ettevõtjad ei olnud esitanud usutavaid argumente niisuguse kasu olemaosolu kohta. Lisaks peegeldab Esimese Astme Kohtu lähenemisviis komisjoni otsustuspraktikat varasemates asjades, kus komisjon on tunnistanud, et kokkulepe võib kasu tuua (komisjoni 7. aprilli 2004. aasta otsus 2004/841/EÜ EÜ asutamislepingu artikli 81 kohase menetluse kohta, mis käsitleb juhtumit COMP/A.38284/D2 – Société Air France *vs.* Alitalia Linee Aeree Italiane SpA (ELT L 362, lk 17)), võiks tuua efektiivsuskasu (komisjoni 16. juuli 2003. aasta otsus 2004/207/EÜ EÜ artiklis 81 ja EMP lepingu artiklis 53 sätestatud menetluse kohta (COMP/38.369 – T-Mobile Deutschland *vs.* O2 Germany: raamkokkuleppe võrkude jaotuse kohta (ELT 2004, L 75, lk 32) või et kasu […] on ilmne (komisjoni 23. juuli 2003. aasta otsus 2003/778/EÜ EÜ artiklis 81 ja EMP lepingu artiklis 53 sätestatud menetluse kohta (COMP/C.2-37.398) – UEFA Meistrite Liiga kaubanduslike õiguste ühismüük (ELT L 291, lk 25)).

92 Tuleb märkida, et Esimese Astme Kohus on vaidlustatud kohtuotsuse punktis 247 õigesti meenutanud, et selleks et kokkuleppele saaks kohaldada EÜ artikli 81 lõikes 3 sätestatud erandit, peab see aitama parandada tootmist või kaupade levitamist või edendada tehnilist või majanduslikku progressi. See aitamine ei tähenda kogu kasu, mida selles kokkuleppes osalevad ettevõtjad oma tegevusest saavad, vaid sellist tuntavat objektiivset kasu, mis võib kompenseerida kokkuleppest konkurentsile tekkiva kahju (vt eespool viidatud kohtuotsus Consten ja Grundig *vs*. komisjon, punktid 502 ja 503).

93 Nagu kohtujurist on oma ettepaneku punktis 193 rõhutanud, võib erandi kohaldamine teatud konkreetse ajavahemiku suhtes muuta vajalikuks prognoosi koostamise kokkuleppe tulemusena saadava kasu konkretiseerimiseks ning kokkuleppe sellise kasu eeldamiseks piisab, kui komisjon jõuab tema käsutuses olevate andmete põhjal veendumusele, et tuntava objektiivse kasu tekkimine on tõenäoline.

94 Seega ei ole Esimese Astme Kohus rikkunud vaidlustatud kohtuotsuse punktis 249 õigusnormi, kui ta asus seisukohale, et komisjonil võib olla kohustus kindlaks teha, kas esitatud faktilisi asjaolusid puudutavate argumentide ja tõendite alusel tundub tõenäolisem, et kõnealune kokkulepe võimaldab tuntava objektiivse kasu saamist või et see nii ei ole.

95 Samuti ei ole Esimese Astme Kohus rikkunud õigusnormi vaidlustatud kohtuotsuse punktis 252, märkides, et tuleb kindlaks teha, kas komisjon võis järeldada, et GSK poolt esitatud argumendid ja tõendid, mille analüüs eeldas prognoosi, ei tõendanud piisava tõenäosusega, et kokkuleppe artikkel 4 võimaldab sellise tuntava objektiivse kasu saamist, mis kompenseerib sellest konkurentsile tekkiva kahju, soodustades innovatsiooni.

96 Seega tuleb komisjoni väite teine osa põhjendamatuse tõttu tagasi lükata.

– Komisjoni väite kolmas osa ja EAEPC teine väide

97 Komisjoni kriitika puudutab vaidlustatud kohtuotsuse punkte 276–301 ja 162–169 ning 281–293. Ta väidab, et Esimese Astme Kohus on kohaldanud EÜ artikli 81 lõiget 3 vääralt, kui ta asus seisukohale, et hinnaerinevuste strukturaalne laad suurendab tõendamiskohustust ja muudab võimaliku efektiivsuskasu ulatuse hindamise kasutuks. Komisjon leiab, et Esimese Astme Kohus suhtus temasse GSK argumentide uurimisel liiga nõudlikult, põhjendades seda sellega, et äriühing tegutses struktuuriliselt määratud oludes.

98 Komisjon rõhutab eeskätt, et kuigi – nagu Esimese Astme Kohus vaidlustatud kohtuotsuse punktis 284 kinnitab – olukorra struktuurilisuse põhjuseks on see, ühenduse erinevates liikmesriikides on samal ravimil erinevad hinnad, on nii või teisiti tegemist struktuurilise nähtusega, kuna see, kui tarbijale suunatud tootel on kogu ühenduse ulatuses sama hind, on üsna harv juhus. Komisjoni sõnul ei ole farmaatsiasektori probleemid rohkemal määral struktuurist tulenevad kui muude sektorite probleemid, ning et ta ei ole kunagi pidanud valuutakõikumisi üksnes struktuurilisi probleeme raskendavaks teguriks. Pealegi, vastupidi Esimese Astme Kohtu seisukohale ei saa komisjoni kohustuste ulatus tõendite hindamisel sõltuda kehtivatest õigusnormidest. Selles suhtes on vaidlustatud kohtuotsuse põhjendustes vastuolu, kuna otsuse punktis 192 on Esimese Astme Kohus muu hulgas öelnud, et „asjaolu, et õiguslik ja majanduslik kontekst, milles ettevõtjad tegutsevad, mis soodustab konkurentsi piiramist, ei saa viia nõustumiseni sellega, et ettevõtjad, kes piiravad või takistavad konkurentsi, mida see kontekst võimaldab säilitada või tekitada, rikuvad konkurentsieeskirju".

99 GSK viitab uuringutele, mis tema sõnul selgitavad põhjusi, miks saab farmaatsiaalast teadus- ja arendustegevust rahastada üksnes jooksvatest tuludest. GSK viitab seejuures vaidlustatud kohtuotsuse neile punktidele, kus Esimese Astme Kohus on kinnitanud komisjoni järeldusi, mis tema hinnangul on argumenteerimata, katkendlikud ja lühisõnalised.

100 EAEPC kritiseerib vaidlustatud kohtuotsust põhjusel, et kohustus tõendada, et kõik EÜ artikli 81 lõike 3 kohaldamise tingimused on täidetud, oli GSK-l, ning et üldised kaalutlused, millele see ettevõtja tugines, ei olnud piisavad. Komisjonil polnud kohustust ainuüksi nende üldiste kaalutluste põhjal käsitada edendamist ja innovatsiooni tuntava objektiivse kasuna. EAEPC kritiseerib vaidlustatud kohtuotsuse punkti 236 põhjusel, et eespool viidatud kohtuotsusest Aalborg Portland jt *vs.* komisjon, millele Esimese Astme Kohus tugineb, ei tulene, et tõendamiskoormist puudutavaid reegleid ei tuleks kohaldada. EÜ artikli 81 lõike 3 kohaldamisel läheb tõendamiskoormis komisjonile üle vaid siis, kui on esitatud kindlad tõendid, mida saab käsitada eeldusena. Niisuguse eeldusena ei saa käsitada üldisi argumente, isegi kui need puudutavad farmaatsiasektori õiguslikku ja majanduslikku konteksti.

101 GSK väidab vastuses, et Esimese Astme Kohus on komisjonilt õigustatult nõudnud, et see uuriks õiguslikku ja majanduslikku konteksti, millele GSK argumendid ja tõendid tuginevad. Tema poolt esitatud tõendid ei ole üldised ja ebatäpsed, vaid – vastupidi – rõhutavad nende aluseks olevat õiguslikku ja majanduslikku konteksti, mida tuleb arvestada, et analüüsil oleks tulemusi. Lisaks on Esimese Astme Kohus kohaldanud tõendamiskoormist puudutavaid norme, nõudes komisjonilt, et see viiks GSK poolt talle esitatud faktiliste asjaolude ja tõendite osas läbi piisavalt põhjaliku uurimise. GSK tõendid olid piisavad selleks, et tõendada, et kokkuleppe suhtes saab erandit kohaldada.

102 Tuleb meenutada, et kokkuleppe uurimisel eesmärgiga teha kindlaks, kas see aitab parandada tootmist või kaupade levitamist või edendada tehnilist või majanduslikku progressi, ja kas see kokkulepe toob tuntavat objektiivset kasu, tuleb lähtuda nendest faktilisi asjaolusid puudutavatest argumentidest ja tõenditest, mis on esitatud EÜ artikli 81 lõikes 3 sätestatud erandi kohaldamise taotluses.

103 Niisuguse uurimise käigus võib olla vajalik võtta arvesse kokkuleppega seotud sektori laadi ja võimalikke iseärasusi, juhul kui see laad ja iseärasused on uurimise tulemuse jaoks otsustava tähtsusega. Oluline on lisada, et niisugune arvessevõtmine ei tähenda,

et tõendamiskoormis pööratakse ümber, vaid tagab üksnes selle, et eranditaotluse uurimisel arvestatakse taotleja poolt esitatud faktilisi asjaolusid puudutavaid argumente ja asjassepuutuvaid tõendeid.

104 Seega ei ole Esimese Astme Kohus rikkunud õigusnormi, asudes vaidlustatud kohtuotsuse punktides 276 ja 303 sisuliselt seisukohale, et komisjon on toiminud vääralt, kui ta jättis arvesse võtmata teatavad GSK taotluses välja toodud andmed, eelkõige kõnealuse farmaatsiasektori struktuurilised iseärasused, ning sellise tegematajätmise tõttu ei ole GSK eranditaotluse uurimine olnud nõuetekohane.

105 Pealegi mis puudutab ebapiisavaid põhjendusi, millele komisjon viitab vaidlustatud kohtuotsuse punkti 292 osas, kus viidatakse hinnaerinevustele ja valuutakõikumistele, siis institutsioon väidab, et selles punktis on võimatu kindlaks määrata, millisele tema 25. novembri 1999. aasta teatise KOM(1998) 588 (lõplik), mis käsitleb farmaatsiatoodete ühisturgu, osale on viidatud. Siiski piisab selleks, et teha kindlaks need kaks punkti selles teatises, mis puudutavad hinnaerinevusi ja valuutakõikumisi ning millele Esimese Astme Kohus viitab, kui vaadata selle teatise sisu, mille Esimese Astme Kohus on kokkuvõtlikult esitanud vaidlustatud kohtuotsuse punktis 264 ning mida komisjon ei ole vaidlustanud.

106 Seega tuleb komisjoni väite kolmas osa ja EAEPC teine väide põhjendamatuse tõttu tagasi lükata.

– Komisjoni väite neljas osa

107 Komisjoni kriitika puudutab vaidlustatud kohtuotsuse punkte 292 ja 293. Esimese Astme Kohus on neis asunud seisukohale, et valuutakõikumised võivad õigustada konkurentsi piiramist, ning seega kohaldanud EÜ artikli 81 lõiget 3 vääralt.

108 Ühenduse õigus ei võimalda ettevõtjatel paralleelkaubanduse takistuste õigustamiseks tugineda valuutakõikumiste mõjule.

109 Tuleb märkida, et Esimese Astme Kohus ei ole vaidlustatud kohtuotsuse kritiseeritud punktides öelnud, et konkurentsi piirav kokkulepe, mille eesmärk on valuutakõikumiste neutraliseerimine, võib kuuluda EÜ artikli 81 lõike 3 erandi alla.

110 Esimese Astme Kohus on nendes punktides märkinud üksnes järgmist:

„292 […] [T]uleb tõdeda, et paralleelkaubandus on nähtus, mis võib olla komisjoni hinnatud lühikesest ajavahemikust pikem mitte üksnes seda võimaldava hinnaerinevuse kestuse tõttu, vaid ka valuutakõikumiste tsüklilisuse tõttu, kui need kõikumised jätkuvad. Komisjon nõustub sellega […] teatises KOM(98) 588 (lõplik). Ta nõustub oma vastuses ka sellega, et valuutakõikumised jäävad tegelikkuseks liikmesriikides, kes ei läinud üle majandus- ja rahaliidu kolmandasse etappi aastal 1999; nende hulka kuulub ka Ühendkuningriik.

293 Selles kontekstis näitab GSK esitatud arvandmete näide teatud suundumust. [Vaidlusaluse] [o]tsuse põhjenduses 168 sisalduv komisjoni küsimus, mis puudutas seda, et GSK poolt tema enda 1998. aasta brutotulukaotuse kohta esitatud arvandmed võisid olla ülehinnatud, ei muuda seda järeldust küsitavaks. Selles osas on 14. detsembril 1998 ja 14. veebruaril 2000 esitatud arvud suuremad kahe eelmise aasta näitajast, nagu nähtub [vaidlusaluse] otsuse põhjendusest 67. Lisaks oli GSK selgitus – mille kohaselt selles kontekstis varem ehk 28. juulil 1998 esitatud arvud olid tulevikuprognoos, kuid detsembris 1998 ja veebruaris 2000 esitatud arvandmed olid tegelikud, sest [kokkulepet] oli kohaldatud 1998. aasta kevadest sügiseni, nagu nähtub [vaidlusaluse] otsuse põhjendustest 19, 23, 26, 64, 67 ja 168 – piisavalt usutav selleks, et seda põhjalikult analüüsida."

111 Seega tuleb komisjoni väite neljas osa põhjendamatuse tõttu tagasi lükata.

– Komisjoni väite viies osa, mida toetab Poola Vabariik, ja Aseprofari teise väite esimene osa

112 Komisjon kritiseerib vaidlustatud kohtuotsuse punkte 255, 269, 274, 281, 297 ja 300. Ta leiab, et kohtuotsuses on kohaldatud vääralt põhjuslikku seost, mis on vajalik EÜ artikli 81 lõike 3 kohaldamiseks, arvestades et konkurentsipiirang aitab kaasa tehnilise progressi edendamisele, kuna tulude suurenemine toob kasu tootjale, mitte hulgimüüjale. Ta rõhutab, et sellega seoses tuleb kindlaks teha, kas piirang aitab reaalselt kaasa tehnilisele progressile, mitte kas see toob kaasa suurenenud tulu, mida võib, kui ettevõtjad soovivad, investeerida teadus- ja arendustegevusse. Ei piisa, kui teadus- ja arendustegevuse kulude heaks suunatakse osa suurenenud tulust ning kui see toob kasu tootjatele, mitte vahendajatele. Komisjon lisab, et Esimese Astme Kohus on vastupidi 27. jaanuari 1987. aasta kohtuotsuses 45/85: Verband der Sachversicherer *vs.* komisjon (EKL 1987, lk 405) väljendatud seisukohale asunud vaidlustatud kohtuotsuses seisukohale, et selle tingimuse täitmiseks piisab, kui teadus- ja arendustegevuse kulude heaks suunatakse osa suurenenud tulust. Komisjon leiab, et Esimese Astme Kohus on rikkunud õigusnormi, nõustudes, et kaupade levitamise parandamise või tehnilise progressi edendamisega seonduv tingimus võib olla täidetud ka juhul, kui konkurentsipiirangu ja väidetava kasu vahel puudub igasugune spetsiifiline seos.

113 GSK toob vastuses välja seose kasu ning teadus- ja arendustegevusse tehtavate investeeringute vahel. Selle seose analüüsimisel tuleks arvestada üldisi kvantitatiivseid uuringuid, mis puudutavad pikemat perioodi, mitte mõnda kuud.

114 Lisaks viitab Aseprofar Esimese Astme Kohtu asjassepuutuvale veale. GSK põhjendused, mille kohaselt paralleelkaubandus vähendab tema kasumit ja seega kulutusi teadus- ja arendustegevuseks ning selle tulemusena innovatiivsust, on hüpoteetilised ja

üldised, kuna seda võib väita igasuguse konkurentsipiirangu kohta ükskõik millises intensiivse teadus- ja arendustegevusega sektoris. Mõttekäik, mis põhineb paralleelkaubanduse ja innovatsiooni vahelisel väidetaval põhjuslikul seosel, on ekslik.

115 GSK esitab oma vastuse toetuseks infot selle kohta, kuidas farmaatsiavaldkonna äriühingud teadusuuringuid rahastavad. GSK selgitab ka, et Ühendkuningriigis elavad patsiendid ei saa ravimite paralleelkaubandusest kasu. Aseprofar on tema sõnul esitanud oma seisukoha lihtsustatud ja moonutatud kujul. Probleem seisneb selles, et komisjon ei ole võtnud vaevaks uurida, kas kokkulepe toob „tuntavat objektiivset kasu". Ta leiab, et Aseprofari faktilist laadi väited on vastuvõetamatud ja igal juhul põhjendamata. Esimese Astme Kohus on piirdunud märkega, et GSK argumente tuleks uurida.

116 Tuleb märkida, et Esimese Astme Kohus on vaidlustatud kohtuotsuse punktides 255 ja 270–274 üksnes kirjeldanud GSK argumentide liigendust ning toonud välja selle, milles seisnesid need GSK argumendid, mis puudutasid paralleelkaubandusega seonduvat efektiivsuskadu.

117 Lisaks on Esimese Astme Kohus mainitud kohtuotsuse punktis 269, viidates sama kohtuotsuse punktile 242, meenutanud tema poolt komisjoni hinnangu üle teostatava kontrolli ulatust.

118 Vaidlustatud kohtuotsuse punktides 281, 297 ja 303 on Esimese Astme Kohus asunud seisukohale, et komisjon ei ole arvese võtnud kõiki GSK poolt paralleelkaubanduse põhjustatud efektiivsuskao ja kokkuleppe artikliga 4 loodud efektiivsuskasu kohta esitatud asjassepuutuvaid asjaolusid, enne kui ta järeldas, et vaidlusaluse otsuse aluseks olnud uurimine ei olnud nõuetekohane.

119 Seega ei nähtu neist erinevatest elementidest, et seejuures oleks rikutud mis tahes õigusnormi. Asjassepuutuvaid nõudeid arvestades ei ole võimalik tõendada, et GSK argumente oleks moonutatud või et Esimese Astme Kohtu poolt komisjoni antud hinnangu üle teostatava kontrolli ulatuse küsimuses oleks rikutud õigusnormi.

120 Tuleb lisada, et vastupidi sellele, mida väidab komisjon, ei nähtu eespool viidatud kohtuotsusest Verband der Sachversicherer *vs.* komisjon, et tuntava objektiivse kasu olemasolu eeldaks ilmtingimata, et kõik täiendavad rahalised vahendid investeeritaks teadus- ja arendustegevusse.

121 Seega tuleb komisjoni viies väide ja Aseprofari teise väite esimene osa põhjendamatuse tõttu tagasi lükata.

Komisjoni ja EAEPC väited, mis puudutavad vaidlusaluse otsuse sisu moonutamist, ning komisjoni väide, mis puudutab võimalust viidata möödunud sündmustele

122 Komisjon väidab esiteks, et Esimese Astme Kohus on moonutanud kõnealuse otsuse sisu, järeldades, et komisjon on efektiivsuskasu uurinud ainult ühes vaidlusaluse otsuse põhjenduses. Komisjon leiab teiseks, et Esimese Astme Kohus on kohaldanud EÜ artikli 81 lõiget 3 ebaõigelt, kui asus seisukohale, et komisjonil polnud prognoosi koostamisel õigus viidata möödunud sündmustele.

123 Komisjon kritiseerib vaidlustatud kohtuotsuse punkti 261, kus Esimese Astme kohus on öelnud, et ei pidanud vajalikuks analüüsida üksikasjalikult, kas oli tõendatud, et kokkuleppe artikkel 4 tekitab efektiivsuskasu, sest seda küsimust käsitleti otsuse põhjenduses 156 üksnes möödaminnes. Samuti vaidlustab ta sama kohtuotsuse punkti 299 – ja sellele järgnevad punktid –, kus Esimese Astme Kohus on väljendanud

seisukohta, et komisjon ei tohtinud lõplikult ja argumenteerimata järeldada, et GSK esitatud faktilisi asjaolusid puudutavaid argumente ja tõendeid tuleb pidada hüpoteetiliseks.

124 Komisjon rõhutab, et käsitles vaidlusaluses otsuses efektiivsuskasu küsimust, ning märgib, et on kirjeldanud varem toimunud sündmusi, mis tõendavad, et paralleelkaubandusel ei ole ilmset seost teadus- ja arendustegevuse eelarvega. Komisjon tugines õigustatult minevikus toimunud asjaoludele ning andmetele, mis puudutasid vaidlusaluse otsuse vastuvõtmisele järgnevaid aastaid, vastupidi Esimese Astme Kohtu seisukohale selles küsimuses.

125 GSK leiab, et kuna komisjon ei vastanud otsuses tema tõsistele ja tõepärastele argumentidele õiglaselt ja põhjendatult, oleks olnud asjakohane – ja kindlasti mitte kohtu poolt vale –, kui Esimese Astme Kohus oleks selles osas vaidlusaluse otsuse tühistanud.

126 EAEPC leiab, et Esimese Astme Kohus on GSK argumendid kunstlikult kaheks jaganud. Vastupidi sellele, mida Esimese Astme Kohus on vaidlustatud kohtuotsuse punktis 255 märkinud, ei tuleks GSK argumente, mille eesmärk oli tõendada, et paralleelkaubandus põhjustab efektiivsuskadu ja kokkuleppe artikkel 4 tekitab efektiivsuskasu, sel moel kahte ossa jagada. Esimese Astme Kohus on sama kohtuotsuse punktis 261 põhjendamatult väitnud, et komisjon ei ole üksikasjalikult uurinud teist osa GSK argumentidest, mis puudutab artiklit 4.

127 GSK väidab, et see EAEPC argument ei ole ei kohane ega asjassepuutuv. Argument on formaalne, kuna Esimese Astme Kohus on vaidlustatud kohtuotsuse punktis 262 otsustanud, et „komisjoni analüüsi, mis puudutab paralleelkaubandusega seotud efektiivsuskadu, selle efektiivsuskao ulatust ja [kokkuleppe] artikliga 4 seotud efektiivsuskasu, [ei saa] pidada komisjoni poolt vastavates küsimustes tehtud järelduste põhjendamiseks piisavaks”. Igal juhul ei tühistatud vaidlusalust otsust mitte esitatud argumentide struktuuri, vaid komisjonipoolse uurimise ebapiisavuse tõttu. GSK lisab, et tema argumendid jagunevad jätkuvalt kaheks osaks, st et paralleelkaubandus

põhjustab efektiivsuskadu ja et kokkuleppe artikkel 4 tekitab efektiivsuskasu, ning et Esimese Astme Kohus on toiminud õigesti, kui eristas tema argumentatsioonis neid kahte aspekti.

128 Esiteks tuleb märkida, et Esimese Astme Kohus on seoses tema poolt teostatava kontrolliga selle üle, kuidas komisjon on uurinud faktilisi asjaolusid puudutavaid argumente ja tõendeid, mida GSK on esitanud eesmärgiga tõendada tuntava objektiivse kasu olemasolu, vaidlustatud kohtuotsuse punktides 263–268 analüüsinud kõigepealt nende argumentide ja tõendite asjassepuutuvust. Teiseks on ta selle kohtuotsuse punktides 269–280 käsitlenud paralleelkaubandusega kaasnevat efektiivsuskadu, enne kui puudutas kolmanda asjaoluna selle kohtuotsuse punktides 281–293 efektiivsuskao ulatust. Lõpuks on neljanda ja viimase asjaoluna sama kohtuotsuse punktides 294–303 analüüsitud kokkuleppe artikliga 4 loodavat efektiivsuskasu.

129 Käsitletavate kohtuasjade seisukohast on selle neljaosalise analüüsi, mis viidi läbi enne konkurentsipiiranguga loodud tuntava objektiivse kasu kõrvutamist selle piiranguga konkurentsile tekitatava kahjuga vaidlustatud kohtuotsuse punktides 304–307, ilmselge eesmärk kindlaks teha, kas komisjon võis õigustatult järeldada, et tuntav objektiivne kasu puudub, ning mitte kohaldada EÜ artikli 81 lõikes 3 ette nähtud erandit.

130 Sellega on Esimese Astme Kohus kontrollinud, ega komisjon ei ole teinud ilmset hindamisviga, ning ei nähtu, et selle kontrolli teostamisel oleks rikutud mis tahes õigusnormi.

131 Esimese Astme Kohus võis vaidlustatud kohtuotsuse punktis 261 järeldada, et komisjon on põhiliselt uurinud seda, kas paralleelkaubandus põhjustab konkurentsile efektiivsuskadu, ning et komisjon ei pidanud vajalikuks üksikasjalikult tõendada, kas kokkuleppe artikkel 4 tekitab konkurentsile efektiivsuskasu. Seepeale on ta sama kohtuotsuse punktis 262 järeldanud, et komisjoni läbiviidud uurimine ei olnud piisav.

132 Teiseks, mis puudutab varasemate sündmuste arvessevõtmist, siis piisab, kui nentida, nagu märgib ka kohtujurist on oma ettepanku punktis 247, et Esimese Astme Kohus ei välistanud – vastupidi sellele, mida väidab komisjon –, et komisjon võiks niisugustele sündmustele tugineda.

133 Seega tuleb seda puudutavad komisjoni ja EAEPC väited põhjendamatuse tõttu tagasi lükata.

EAEPC väited, mis tuginevad väärale tõlgendamisele

134 EAEPC väidab, et Esimese Astme Kohus on faktilisi asjaolusid vääralt tõlgendanud või jätnud selle üldse tegemata. EAEPC kritiseerib selles osas eeskätt vaidlustatud kohtuotsuse punkte 275 ja 277. Ta märgib, et komisjon analüüsis GSK spetsiifilisi argumente ning leidis õigustatult, et GSK ei ole piisavalt tõendanud põhjusliku seose olemasolu kokkuleppe artikli 4 tulemuseks oleva paralleelkaubanduse vähenemise ning teadus- ja arendustegevuse kulude suurenemisest tuleneva innovatsiooni kasvu vahel. GSK poolt esitatud Frontier Economics'i II uuringust nähtub, et „paralleelkaubandus ei ole teadus- ja arendustegevuse jaoks põhiline tegur". Esimese Astme Kohus lähtus hinnangus ebatäpsetest faktidest, nimelt asjaolust, et meditsiinisektoris on lõpptarbijaks üksnes patsient, võtmata arvesse asjaolu, et vaadelda tuleks ka siseriiklikku tervishoiusüsteemi kui sellist.

135 GSK vastab sisuliselt seda, et Esimese Astme Kohtu mõttekäigu põhiosa tugineb asjaolule, et vaatamata sellele, et piirav mõju on märkimisväärne, ei avaldu see kohe ning kindlasti ei saa seda eeldada, arvestades farmaatsiasektorit reguleerivaid norme.

136 Tuleb asuda seisukohale, et nagu märgib ka kohtujurist oma ettepaneku punktis 280, ei nähtu vaidlustatud kohtuotsusest ja eeskätt selle punktist 277, et Esimese Astme Kohus oleks Frontier Economics'i II uuringu alusel järeldanud, et paralleelkaubanduse ning teadus- ja arendustegevuse kulude vahel on otsene seos.

137 Samuti ei nähtu vaidlustatud kohtuotsuse punktist 275 see, et Esimese Astme Kohus oleks vaidlusalust otsust moonutanud, järeldades, et komisjon ei ole GSK esitatud faktilisi asjaolusid puudutavate argumentide ja tõendite osas läbi viinud põhjalikku uurimist.

138 Nagu käesoleva kohtuotsuse punktis 130 juba märgitud, on Esimese Astme Kohus kontrollinud, ega komisjon ei ole teinud ilmset hindamisviga, ning ei nähtu, et selle kontrolli teostamisel oleks rikutud mis tahes õigusnormi.

139 Seega tuleb EAEPC väited tõlgendamisvigade kohta põhjendamatuse tõttu tagasi lükata.

Komisjoni ja Aseprofari väited, mis puudutavad kohaldatava kohtuliku kontrolli piiride väära tõlgendamist

140 Komisjoni väide jaguneb kaheks osaks, millest teine on sisuliselt analoogne ühe Aseprofari esitatud väitega.

141 Komisjon väidab selle väite esimeses osas, et Esimese Astme Kohus ei ole vaidlustatud kohtuotsuses tuvastanud ei ebapiisavat põhjendatust ega ühtki ilmset hindamisviga, vaid on loonud uue kontrollitavate vigade kategooria, nimelt „tõsiseltvõetava analüüsi läbi viimata jätmine", mis on EÜ artikli 81 lõike 3 kohaldamisega seonduvat kohtulikku kontrolli käsitleva kohtupraktika jaoks tundmatu. Komisjon viitab vaidlustatud kohtuotsuse punktidele 269, 277, 281, 286 ja 313. Tema sõnul pole Euroopa Kohus kunagi kasutanud põhjendust „tõsiseltvõetava analüüsi läbi viimata jätmine", ning Esimese Astme Kohus ei ole tõendanud, et tehtud on ilmne hindamisviga. Kui Esimese Astme Kohus oleks tõendamiskoormise ja vajaliku tõendatuse määra õigesti määratlenud, oleks ta pidanud jätma hagi rahuldamata või vähemalt selgitama, kus on tehtud ilmne hindamisviga.

142 GSK vastab sellele, et Esimese Astme Kohus heidab komisjonile ette, et komisjon ei ole andnud hinnangut GSK üksikasjalikele ja tõsiseltvõetavatele argumentidele, mis aga ei muuda Esimese Astme Kohtu poolt läbiviidava kohtuliku kontrolli laadi. Nimetatud argumentidele „hinnangu andmata jätmine" kuulub ilmse hindamisvea kontrollimise juurde.

143 Komisjon väidab väite teises osas sarnaselt Aseprofariga, et Esimese Astme Kohus ületas kohtuliku kontrolli õigeid piire, asendades komisjoni antud majandusliku hinnangu enda omaga, vastupidi sellele, mida ta on meenutanud vaidlustatud kohtuotsuse punktis 243. Komisjon kritiseerib eeskätt vaidlustatud kohtuotsuse punkti 278, kus Esimese Astme Kohus on väljendanud seisukohta, mille kohaselt „[on] jäet[ud] tähelepanuta […] GSK argumendid, mille kohaselt tema kasumi tähtsust vähendab raamatupidamismeetod". Niisugune põhjendus on sedavõrd napisõnaline, et võimatu on aru saada, millele Esimese Astme Kohus viitab.

144 Aseprofar lisab, et Esimese Astme Kohus oleks pidanud kontrollima ilmse hindamisvea olemaolu, selle asemel et esitada komisjoni arvamusest erinev arvamus ning asendada komisjoni hinnang enda omaga.

145 Samadel põhjustel mis need, millele on viidatud seoses komisjoni väite esimese osaga, vaidlustab GSK asjaolu, et Esimese Astme Kohtu kontrolli tulemusena sai komisjoni hinnangu asendada kohtu enda hinnanguga.

146 Nagu juba varem käesoleva kohtuotsuse punktis 85 meenutatud, teostavad ühenduse kohtud komisjoni antud keeruliste majanduslike hinnangute üle piiratud kontrolli. Nimetatud kohtud kontrollivad üksnes seda, kas on järgitud menetlusnorme ja põhjendamisreegleid, kas asjaolud on sisuliselt täpselt kindlaks tehtud, et tehtud ei ole ühtki ilmset hindamisviga ning et tegemist ei ole võimu kuritarvitamisega.

147 Seega võib Esimese Astme Kohus niisuguse kontrolli raames kontrollida, kas komisjon on vaidlusalust otsust piisavalt põhjendanud (vt selle kohta eespool viidatud kohtuotsus Remia jt *vs.* komisjon, punkt 40, ja 28. mai 1998. aasta otsus kohtuasjas C-7/95: Deere *vs*. komisjon, EKL 1998, lk I-3111, punktid 28 ja 29).

148 Seega toimis Esimese Astme Kohus õigesti, kontrollides vaidlusaluse otsuse põhjendusi osas, mis puudutas GSK poolt tema eranditaotluse põhjendamiseks esitatud asjassepuutuvaid faktilisi asjaolusid puudutavaid argumente ja tõendeid.

149 Lisaks on oluline märkida, et Esimese Astme Kohus on üksnes märkinud, et komisjon ei võtnud kõiki GSK esitatud asjakohaseid faktilisi asjaolusid puudutavaid argumente ja tõendeid arvesse, mitte ei asendanud komisjoni põhjendusi enda omadega, et lubada taotletud erandi kohaldamist.

150 Seega tuleb komisjoni väide – selle mõlemad osad – ja Aseprofari väide põhjendmatuse tõttu tagasi lükata.

Komisjoni ja Aseprofari väited puuduliku põhjendamise kohta

151 Komisjon väidab, et vaidlustatud kohtuotsuse punkti 263 põhjendused on ebapiisavad. Selles punktis on öeldud:

„Tuleb rõhutada, et GSK argumendid ja nende toetuseks esitatud tõendid on oma sisult asjassepuutuvad, usutavad ja tõepärased […] ning et neid toetavad komisjonilt pärinevates dokumentides sisalduvad mitmed olulised aspektid".

152 Komisjon täpsustab, et vaidlustatud kohtuotsuse punktid 265 ja 266 süvendavad põhjenduste puudulikkust ning rõhutab seejuures, et kuigi Esimese Astme Kohus on punktis 265 väljendanud seisukohta, et teatis KOM(1998) 588 (lõplik) toetab „osa [GSK] argumentidest ja nende põhjendamiseks esitatud tõendites sisalduva[t] majandusanalüüsi[…], kinnitades seega nende usaldatavust ja tõepärasust", ei ole võimalik kindlaks teha, milliseid neist see teatis täpselt toetab.

153 Komisjon lisab, et kohtuasja materjalid ei sisalda ühtki tõendit, mis kinnitaksid, et GSK-il esineks takistusi teadus- ja arendustegevuse eelarve suurendamiseks selle võrra, mis vastab paralleelkaubandusega tema toodetele põhjustatud äärmiselt väiksemahulisele puudujäägile.

154 Aseprofar väidab samas küsimuses, et Esimese Astme Kohus ei ole selgitanud, miks ta on asunud seisukohale, et komisjon on teinud vea seoses keskse asjaoluga, nimelt et ei ole tõendatud paralleelkaubanduse ja innovatsiooni vaheline põhjuslik seos.

155 Seega ei nähtu, et käesolevas asjas oleks rikutud Esimese Astme Kohtu põhjendamiskohustust, mis tuleneb Euroopa Kohtu põhikirja artiklist 36 ja artikli 53 esimesest lõigust (vt 2. aprilli 2009. aasta otsus kohtuasjas C-431/07 P: Bouygues ja Bouygues Télécom *vs*. komisjon, EKL 2009, lk I-2665, punkt 42).

156 Samas on oluline rõhutada, et Esimese Astme Kohus on vaidlustatud kohtuotsuse punktides 255–259 korranud erinevaid GSK poolt esitatud faktilisi asjaolusid puudutavaid argumente ja tõendeid. Kohus on sama kohtuotsuse punktis 261 leidnud, et komisjon on vaidlusaluses otsuses uurinud põhiliselt seda, kas on tõendatud, et paralleelkaubandus tekitab efektiivsuskadu, ning et komisjon ei pidanud vajalikuks üksikasjalikult tõendada, kas kokkuleppe artikkel 4 tekitab konkurentsile efektiivsuskasu.

157 Esimese Astme Kohus lisas vaidlustatud kohtuotsuse punktis 262, et arvestades GSK esitatud faktilisi asjaolusid puudutavate argumentide ja tõendite asjakohasust, ei saa komisjoni analüüsi pidada piisavaks tema tehtud järelduste põhjendamiseks.

158 Nagu nähtub ka käesoleva kohtuotsuse punktist 128, on Esimese Astme Kohus sellele järeldusele lisanud analüüsi, mis käsitleb GSK esitatud faktilisi asjaolusid puudutavate argumentide ja tõendite asjakohasust, ning analüüsi, mis puudutab paralleelkaubanduse põhjustatud efektiivsuskadu, selle efektiivsuskao ulatust, kokkuleppe artikli 4 tekitatud efektiivsuskasu, ning nende erinevate aspektide kaalumist.

159 Seega tuleb komisjoni ja Aseprofari poolt selle kohta esitatud väited põhjendamatuse tõttu tagasi lükata.

Komisjoni ja Aseprofari väited muude EÜ artikli 81 lõike 3 kohaldamistingimuste kohta

160 Komisjon kritiseerib vaidlustatud kohtuotsuse punkti 309 ning väidab, et vaidlustatud kohtuotsus ei sisalda põhjendusi piirangu „hädavajalikkusega" seonduva tingimuse osas.

161 Aseprofar väidab lisaks, et Esimese Astme Kohus on teinud ilmse vea vaidlustatud kohtuotsuse punktides 235–240, kus ta järeldas, et komisjon on koondanud oma analüüsi EÜ artikli 81 lõike 3 esimesele kohaldamistingimusele. Esimese Astme Kohus ei ole hinnanud seda, kas komisjoni tehtud analüüs oli põhjendatud argumentidega, mille kohaselt oluline osa efektiivsuskasust kandub edasi tarbijatele, kes võivad sel moel sellest kasu saada. Samuti oleks Esimese Astme Kohus pidanud uurima, ega komisjon ei ole teinud ilmselget viga, järeldades, et GSK ei ole tõendanud, et piirang oli innovatsiooniks hädavajalik. Pealegi, vastupidi sellele, mida Esimese Astme Kohus on vaidlustatud kohtuotsuse punktis 315 nentinud, ei olnud komisjonil kohustust lükata ümber argumente, mida GSK ei ole konkurentsi märkimisväärse piiramise puudumisega seonduva tingimuse kohta esitanud.

162 GSK väidab vastu, et kohtuliku kontrolli eesmärk ei ole otsustada, kas komisjon oleks pidanud lubama erandit kohaldada. Määrus nr 17 näeb ette, et selle hinnangu andmine on üksnes komisjoni pädevuses, mis selgitab seda, et Esimese Astme Kohus on EÜ artikli 81 lõike 3 teise, kolmanda ja neljanda kohaldamistingimuse analüüsi sidunud esimese tingimuse analüüsi tulemusega. Esimese Astme Kohus on vaidlustatud kohtuotsuse punktis 309 õigesti järeldanud, et „[vaidlusalusest] otsusest ja kohtuvaidlusest [nähtub], et kokkuvõtvad järeldused, mis komisjon tegi tarbijatele tekkivate mõjude, [kokkuleppe] artikli 4 hädavajalikkuse ja selle kohta, et konkurentsi ei ole kõrvaldatud, põhinevad efektiivsuskasu olemasolu puudutaval järeldusel" ning selle kohtuotsuse punktis 310, et „[k]una viimati nimetatud järeldus on ebaseaduslik osas, mis puudutab tehnilise progressi edendamise aitamist, on ka need järeldused kehtetud".

163 Esiteks ei saa Esimese Astme Kohus asendada otsuse vastuvõtnud institutsiooni majanduslikku hinnangut, mille seaduslikkust tal on palutud kontrollida, omalt poolt antud hinnanguga. Nagu käesoleva kohtuotsuse punktis 85 meenutatud, on ühenduse kohtute kontroll komisjoni antud keeruliste majanduslike hinnangute üle piiratud ning seejuures kontrollitakse üksnes seda, kas on järgitud menetlusnorme ja põhjendamisreegleid, kas asjaolud on sisuliselt täpselt kindlaks tehtud, et tehtud ei ole ühtki ilmset hindamisviga ning et tegemist ei ole võimu kuritarvitamisega.

164 Juhul kui komisjon ei ole esitanud põhjendusi seoses mõne EÜ artikli 81 lõikes 3 kehtestatud tingimusega, uurib Esimese Astme Kohus niisuguse kontrolli raames, kas komisjoni otsuse põhjendused on seda tingimust puudutavas osas piisavad või mitte.

165 Just seda on Esimese Astme Kohus teinud vaidlustatud kohtuotsuse punktis 309.

166 Teiseks tuleb märkida, et Esimese Astme Kohus ei ole moonutanud vaidlusaluse otsuse põhjenduse 187 sisu, kui ta asus seisukohale, et komisjoni järeldused, et kokkuleppe artikkel 4 ei olnud hädavajalik, oli ebapiisavad, kuna need põhinesid eeldusel, et see ei tekita tuntavat objektiivset kasu.

167 Seega tuleb komisjoni ja Aseprofari poolt selles osas esitatud väited põhjendamatuse tõttu tagasi lükata.

168 Eeltoodud kaalutlustest tervikuna tuleneb, et GSK, EAEPC, Aseprofari ja komisjoni apellatsioonkaebused tuleb jätta rahuldamata.

Kohtukulud

169 Euroopa Kohtu kodukorra artikli 122 esimene lõige sätestab, et kui apellatsioonkaebus on põhjendamatu või kui see on põhjendatud ja Euroopa Kohus teeb ise kohtuasjas lõpliku otsuse, otsustab ta kohtukulude jaotuse. Vastavalt kodukorra artikli 69 lõikele 2, mida kodukorra artikli 118 alusel kohaldatakse apellatsioonkaebuste suhtes, on kohtuvaidluse kaotanud pool kohustatud hüvitama kohtukulud, kui vastaspool on seda nõudnud. Viimati nimetatud artikli lõike 3 esimeses lõigus sätestatakse, et kui osa nõudeid rahuldatakse ühe poole, osa teise poole kasuks või kui tegemist on eriliste põhjustega, võib Euroopa Kohus otsustada kulude jaotuse või jätta kummagi poole kohtukulud tema enda kanda. Sama artikli lõike 4 esimese lõigu alusel kannavad menetlusse astuvad liikmesriigid ise oma kohtukulud.

170 Kuna käesolevates asjades on GSK, EAEPC, Aseprofar ja komisjon igaüks oma vastava kohtuvaidluse kaotanud, kannavad nad vastavalt neid puudutava menetlusega seotud kohtukulud igaüks ise ning Poola Vabariik kannab ise oma kohtukulud.

Esitatud põhjendustest lähtudes Euroopa Kohus (kolmas koda) otsustab:

1. **Jätta GlaxoSmithKline Services Unlimited'i (varem Glaxo Wellcome plc), Euroopa Ühenduste Komisjoni, European Association of Euro Pharmaceutical Companies' (EAEPC) ja Asociación de exportadores españoles de productos farmacéuticos' (Aseprofar) apellatsioonkaebused rahuldamata.**

2. **Jätta iga poole kanda tema kohtukulud teda puudutavas menetluses.**

3. Jätta Poola Vabariigi kohtukulud tema enda kanda.

Allkirjad